

Første
+
Korinterbrev

ET GAMMELT BREV TIL DAGENS KIRKE

Smågruppeopplegg
taleserie våren 2021

1 Kor 8

Det har hendt at jeg har blitt anbefalt TV-serier fra andre kristne. «Har du sett..... Den er dødsbra.» Du har hørt det selv.

Ofte kan storyen være bra. Men samtidig kan det være innhold i serien som ikke er bra å få på netthinnen. Det kan være språk, sex-scener, vold eller generelle holdninger og verdier som serien gjenspeiler.

Jeg har tenkt på noen serier som har mye sex-scener – er det noe å anbefale til kristne søsken? Vi blir jo ikke frelst av å unngå å se dem. Men hva om en bror av meg har hatt problemer med pornografi, er det da kjærlig av meg å anbefale en serie med mange sex-scener? Kan han falle tilbake i et gammelt mønster og få en dårlig samvittighet som problematiserer hans kristenliv?

Konteksten

Misjon og evangelisering har alltid ført med seg nye problemstillinger og hensyn for kirken. På Paulus tid var en av utfordringene: Hva skal vi si om det å spise kjøtt som er ofret til avguder?

Liten bakgrunnsinfo om nettopp dette:

Apgj 15: Apostlene hadde et møte om slike ting. Der landet de på at de ville anbefale kristne å ikke spise avgudsofferkjøtt.

Et problem med dette ble at kristne i eksempelvis Korint ikke ble forstått, men sett på som antisosiale. Du ser, religion, dyrkingen og ofringen til alle mulige guder var så tett knyttet opp til politikken, business, sosiale settinger, ja hele livet. Mange fester ble holdt i tempelet – på samme måte som et dåpsselskap kan leie lokaler i en kirke. Og maten som ble servert der kom fra alteret. Slik var det ofte også i sosiale settinger. Maten som ble servert, var først viet til en gud. Hva skulle kristne gjøre? Melde seg helt ut av samfunnet?

Dette vekker jo et spørsmål hos de kristne i Korint. Og 1 Kor 8-10 er sannsynligvis et svar på et spørsmål som menigheten i Korint har spurt Paulus. «Hvorfor kan vi ikke spise avgudsofferkjøtt? Det finnes jo egentlig ikke noen avguder. Det er jo bare en Gud, Bibelens Gud. Så har avgudsofferkjøtt noe makt over oss egentlig?» Svar i kap 8, kapitlene 9-10, viser han selv hvordan det ser ut i hans liv og har eksempler fra Bibelen. Les gjerne kapittel 9 og 10 også som en del av dagens studie.

Lese teksten: 1 Kor 8

Andre tekster som kan kaste lys over dagens tekst:

- Apgj 15,1-31
- Rom 14,1-15,7
- Gal 5,1-15

Paulus' svar til Korinterne

Paulus sitt svar: Årsaken er at det finnes noen kristne som er sterke. De forstår at det ikke finnes andre guder, og at avguder bare er steinhauger og trestokker. De forstår at den maten de spiser eller den dagen de velger å feire gudstjeneste på, ikke påvirker deres forhold til Gud. De vet at de er frelst av nåde alene. De har en samvittighet som er sterkt knyttet til at Jesus er død for deres skyld, og at han elsker dem og har satt dem fri.

Men det finnes også svake kristne. De som ikke er kommet like langt i troens modenhet enda. Nykristne som ikke har adoptert hele Bibelens verdensbilde enda. Deres samvittighet er ikke like sterkt knyttet til Jesu frelsende nåde, de bærer fremdeles mye av tanken om at gjerninger kan gjøre noe til og fra frelsen. Å spise kjøtt som er ofret til avguder er problematisk for dem fordi de fremdeles knytter det så sterkt til tilbedelsen av andre guder. Samvittigheten deres sier at de tilber noen andre enn den allmektige Gud.

Problemet oppstår når den sterke kristne gjør som han vil og bruker friheten sin til å spise alt han vil. Når den svake kristne ser dette, tenker han, OK, det er greit å spise avgudsofferkjøtt – så setter han tennene i det. Resultatet er at samvittigheten gir ham en skamfølelse og en skyldfølelse. I ytterste konsekvens tenker den svake kristne. Off, jeg er visst ikke noe god på denne kristendommen, og forlater troen.

Ett mer moderne eksempel kan være alkohol. En kristen som har vært kristen lenge kan tenke det er uproblematisk å ta seg et glass. Dette ser en i menigheten som nylig er blitt kristen og som nylig har vært på avrusning for å få hjelp til å bli kvitt avhengigheten til alkohol. For den nye kristne er alkoholen uløselig knyttet til det gamle livet der han ikke fulgte Jesus. Men når han ser en mer erfaren kristen ta seg et glass, tenker den nye kristne. Åja, det går an å drikke og å være kristen. Slik bruker den sterke sin frihet til å dessverre sørge for dårlig samvittighet og i verste fall tilbakefall i avhengighet og til at den nye kristne forlater troen.

Paulus sier at den sterke dermed synder mot sin bror og mor Jesus selv. Jesus som tok den største forsakelsen – livet – for å frelse denne personen. Så kan ikke den sterke forsake et glass vin til maten for å bevare denne personen. Paulus vil helle være vegetarianer i stedet for å føre sine søsken til fall. Mange modne kristne vil heller være avholds i stedet for å føre sine søsken til fall.

Gjennom hele kapitlet kommer Paulus med et prinsipp vi kan bruke i mange etiske problemstillinger der vi som kristne har frihet: Nemlig kjærlighet og ansvar for søsken.

Vi må være milde og kjærlige og forståelsesfulle mot våre søsken. Vi har et ansvar for hverandre.

Med dette legger Paulus ned en guide for kristen oppførsel som fremdeles er relevant. Kan hjelpe oss i moralske dilemma bibelen ikke sier så mye om. Som

alkohol. Eller hva med underholdning? Hva ser du på sammen med en annen kristen? Velger du en annen film dersom du vet at denne personen har en historie med avhengighet til pornografi eller med voldsepisoder? Hva med treningsformer som yoga. Det er ikke sikkert det er problemløst for en nyomvendt med bakgrunn i østlige religioner.

Spørsmål til samtale

1. Hva er frihet? Er vi fri fra noe, eller fri til noe?
 - a. «Frihet er makten vi har over oss selv» (Hugo Grotius)
 - b. «Frihet» er det samme ordet som oversettes med «makt» i Bibelen («Jeg er gitt all *makt* i himmel og på jord.») Hva kan vi trekke ut av det?
2. Kan dere finne eksempler på flere bruksområder for prinsippet Paulus tegner opp i 1 Kor 8? Altså situasjoner der vi som kristne er frie, men må ta hensyn til hverandre i kjærlighet?
3. Hvordan er Jesus et eksempel til etterfølgelse for oss i å legge ned sin frihet for å hjelpe de som trenger det?

«Neste steg» - hvordan kan dette bli en del av min hverdag?

- Del gjerne noe du vil bli ansvarliggjort på av gruppen din. Et hensyn du ønsker at noen skal kikke deg litt i kortene på.
- Kan du gi rom i livet ditt for en som er «svakere» enn deg. Hvem kan du være et forbilde for, hvem kan du disippelgjøre. Del gjerne navn du kommer på med gruppen. Be sammen for disse navnene.
- Prøv å formulere teksten i 1 Kor 8 som en bønn for deres liv.